

Bouwplan Weidelaan 8a te Zoeterwoude-Dorp,
gemeente Zoeterwoude

Archeologisch bureauonderzoek

Diederik Bente

versie 1.1

9-7-2021

Arcure
06-24831553
d.bente@arcure.nl

Samenvatting

Voor het plan om ca. 22 woningen te bouwen aan de Weidelaan 8a te Zoeterwoude-Dorp is in opdracht van Nu Projectontwikkeling een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd. Doel hiervan is te achterhalen of er bij de verdere planontwikkeling rekening moet worden gehouden met mogelijk aanwezige archeologische waarden. Naar verwachting zullen bij de nieuwbouw de ondergrenzen van 100 m² of 0,3 m -Mv, die vrijstelling geven van verder archeologisch onderzoek, overschreden worden.

Het plangebied ligt in het Hollands-Utrechtse veengebied, dat zich vanaf ca. 12.000 v. Chr. achter de strandwallen van de kust gevormd heeft. Op ca. 4,10 m -Mv komen nog zandafzettingen voor die door de zee zijn afgezet. In het klei en veenlandschap dat zich nadien vormde brak ergens tussen ca. 2.000 v. Chr. en de Romeinse tijd een crevasse of doorbraakgeul vanaf de Rijn in het noorden het gebied binnen. Dit zorgde voor een fijnmazig vertakt geulsysteem dat deels ook door het plangebied loopt. Omdat de crevasse-afzettingen relatief hoog en droog lagen, waren ze in de Romeinse tijd aantrekkelijk voor bewoning. Dit wordt bevestigd door vondsten uit die tijd ten noorden van het plangebied. Nadien raakte het gebied weer met veen overdekt en was het niet meer geschikt voor bewoning. In de 11^e of 12^e eeuw is het landschap ontgonnen middels opstreckende verkaveling. Bewoning lag toen buiten het plangebied, aan de ontginningsas. Met het inklinken en oxideren van het veendek vanaf de late middeleeuwen kwamen de crevasse-afzettingen opnieuw aan het maaiveld te liggen en werden ze weer opgezocht om boerderijplaatsen te vestigen. Ten oosten van het plangebied zijn deze dan ook aangetoond. Tot na de Tweede Wereldoorlog bleef het plangebied in gebruik als weiland. Daarna verschenen de eerste kassen, die steeds uitgebreid en vernieuwd werden tot de huidige gebouwen. Deze zullen gesloopt worden om de nieuwbouw mogelijk te maken.

Conclusie van het onderzoek is dat op een diepte van ca. 4,10 m -Mv mogelijk kampementen uit het mesolithicum of vroege neolithicum kunnen liggen. In een strook direct oostelijk van het midden van het plangebied zijn archeologische resten te verwachten uit de Romeinse tijd of uit de periode late middeleeuwen-vroege nieuwe tijd. Tegen de oostelijke grens kunnen (perifere) resten van boerderijplaatsen uit de late middeleeuwen-nieuwe tijd liggen. Mogelijk zijn eventuele vindplaatsen verstoord door de gebouwen en terreininrichting in de moderne tijd, maar hier is nog geen gedetailleerd inzicht in de overige plandelen zijn geen nederzettingssporen te verwachten.

Geadviseerd wordt om geen nader onderzoek te doen naar eventuele vindplaatsen op de top van de zandlaag op ca. 5,5 m -NAP (4,10 m -Mv). Deze ligt zo diep, dat alleen heipalen de laag zullen beroeren. Alleen wanneer er kelders tot binnen 0,5 m afstand van de zandtop gepland gaan worden, is nader onderzoek nodig.

Aan de oostelijke plangrens, waar mogelijk (perifere) resten van boerderij-erven uit de late middeleeuwen of de nieuwe tijd aanwezig zijn, zijn geen bodemingrepen gepland. Daarom wordt hier geen vervolgonderzoek geadviseerd.

Om te toetsen of de bodem in het midden van het plangebied, waar op de crevasse-afzettingen archeologische resten aanwezig kunnen zijn, niet verstoord is, wordt geadviseerd hier een verkennend booronderzoek uit te voeren.

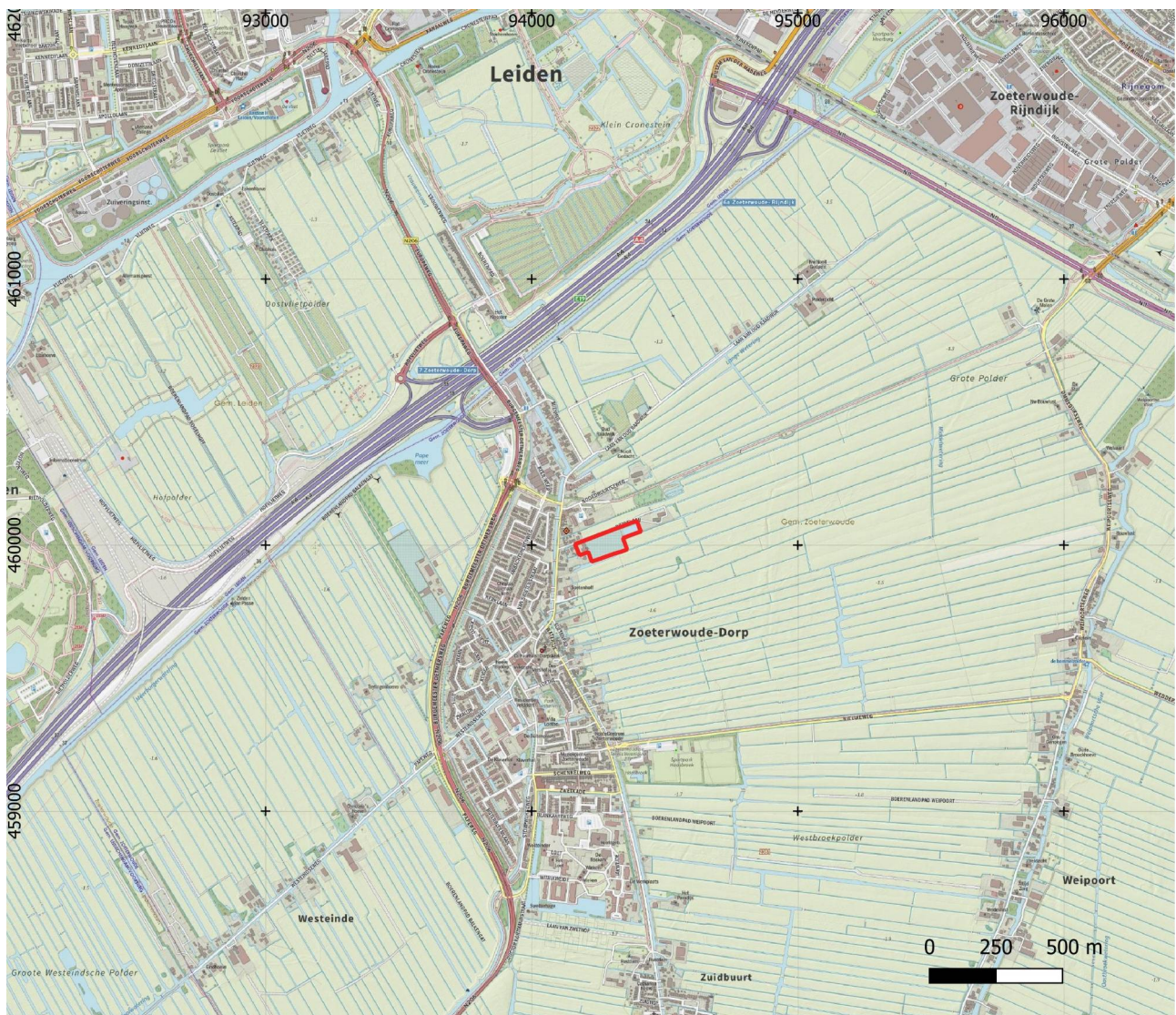
Inhoudsopgave

1 Inleiding.....	4
1.1 Kader.....	4
1.2 Doel en methode.....	5
1.3 Administratieve gegevens.....	6
1.4 Begrenzing en huidige inrichting van het gebied.....	7
1.5 Geplande bodemingrepen.....	7
1.6 Beleidskader.....	8
1.7 Vraagstelling.....	9
2 Resultaten.....	10
2.1 Landschaps- en bewoningsgeschiedenis.....	10
2.2 Archeologie.....	16
2.3 Bodemverstoringen.....	18
3 Gespecificeerde archeologische verwachting.....	18
4 Conclusie en advies.....	19
4.1 Conclusie.....	19
4.2 Advies.....	19
5 Geraadpleegde bronnen.....	21

1 Inleiding

1.1 Kader

Aan de Weidelaan te Zoeterwoude is NU Projectontwikkeling van plan om samen met Granneman Projectontwikkeling een kleine woonwijk te realiseren op de plaats waar nu nog een kas en een aantal schuren staan (afb. 1 en 2). Hiervoor is een nieuw bestemmingsplan nodig. Het onderhavige bureauonderzoek is uitgevoerd om in kaart te brengen wat er archeologisch bekend is over het plangebied en de directe omgeving en wat er te verwachten valt aan archeologische waarden. Aan de hand hiervan is een advies opgesteld hoe bij de verdere uitvoering van de bouwplannen met archeologie omgegaan kan worden.

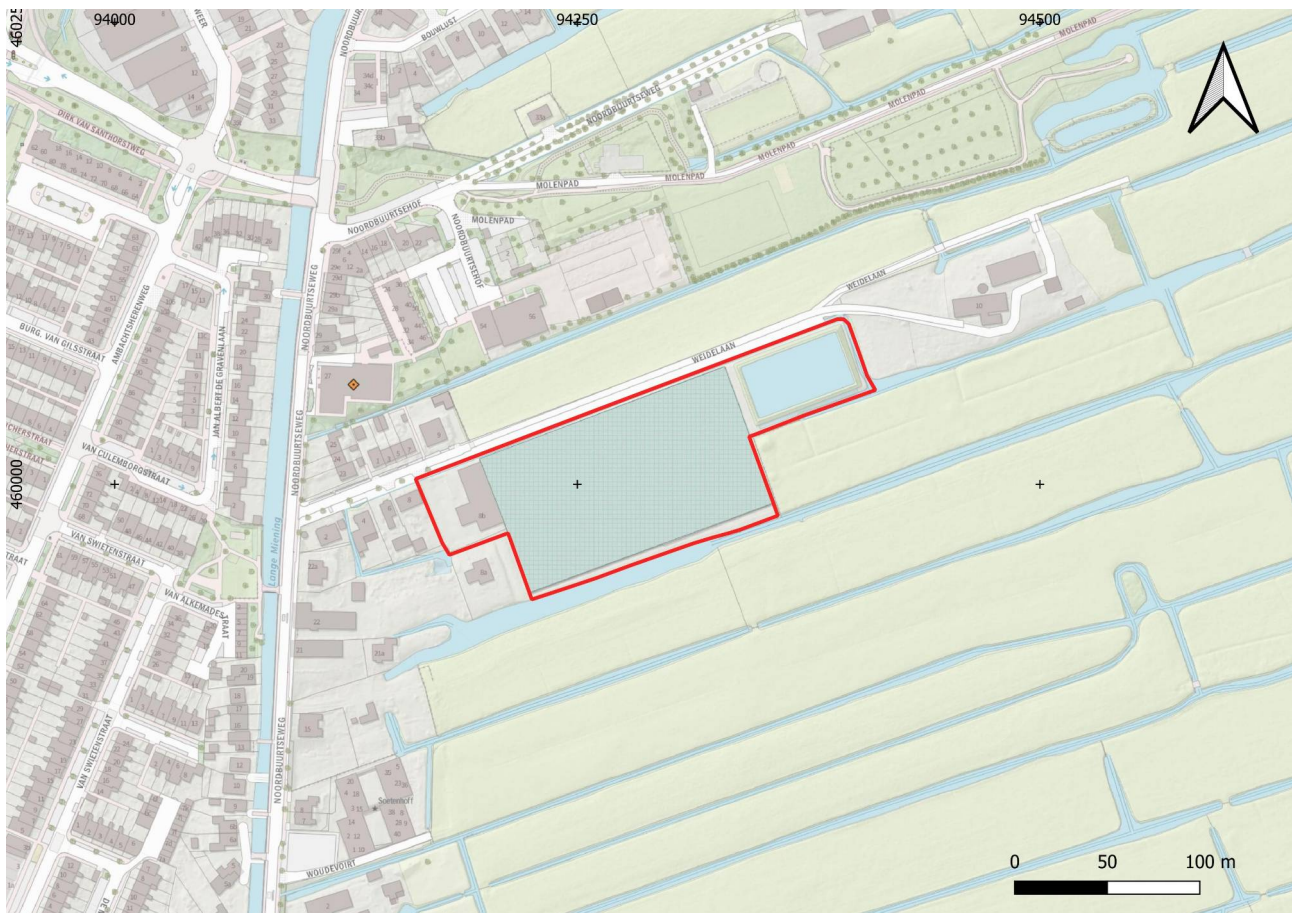

Afbeelding 1: Ligging van het plangebied (rood omlijnd) aan de oostzijde van Zoeterwoude-Dorp.

1.2 Doel en methode

Doel van het archeologisch bureauonderzoek is het opstellen van een specifieke archeologische verwachting aan de hand van bestaande bodemkundige, archeologische en historische informatie. Archeologische resten zijn niet willekeurig verspreid over het landschap, maar sterk gerelateerd aan bepaalde landschapsvormen en bodemkenmerken. Door gegevens over bekende vindplaatsen om het plangebied te combineren met de gereconstrueerde landschapsgeschiedenis, kan bepaald worden of er archeologische waarden in het plangebied aanwezig kunnen zijn en wat de aard, datering en diepteligging daarvan is. Hierbij wordt ook nagegaan of eerdere bodemingrepen de gaafheid en conservering van mogelijke archeologische resten beïnvloed kunnen hebben. Tot slot wordt de archeologische verwachting geconfronteerd met de geplande bodemingrepen, zodat inzichtelijk wordt of daadwerkelijk archeologische waarden aangetast zullen worden door de nieuwe plannen.

Het onderzoek is uitgevoerd conform de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA), versie 4.1 Landbodems, protocol 4002 Bureauonderzoek (Centraal College van Deskundigen Archeologie, 2018).

Afbeelding 2: De bestaande situatie met in het midden een grote kas. Plangebied rood omlijnd.

1.3 Administratieve gegevens

Projectnaam	Bouwplan Weidelaan 8a
Provincie	Zuid-Holland
Gemeente	Zoeterwoude
Plaats	Zoeterwoude-Dorp
Toponiem	Weidelaan
Kaartblad (1:25.000)	30H
Oppervlakte	ca. 16.700 m ²
RD-coördinaten	NW: 94.162 / 460.002 ZO: 94.358 / 459.982
Maaiveldhoogte	ca. 1,40 m -NAP
Archis-onderzoeksnummer	5086009100
AMK-terrein	nvt
Waarnemingnummer(s)	nvt
Type onderzoek	Bureauonderzoek
Versie rapportage	1.1
Datum rapportage	9-7-2021
Opdrachtgever	NU Projectontwikkeling Waldorpstraat 1390 2521 CZ Den Haag
Uitvoerder	Arcure drs. D.A. Bente Gasthuisstraat 12 6981 CS Doesburg 06-24831553
Auteur/ Senior archeoloog	drs. D.A. Bente d.bente@arcure.nl
Bevoegde overheid	Gemeente Zoeterwoude, geadviseerd door: Erfgoed Leiden en Omstreken
KNA-versie	4.1

1.4 Begrenzing en huidige inrichting van het gebied

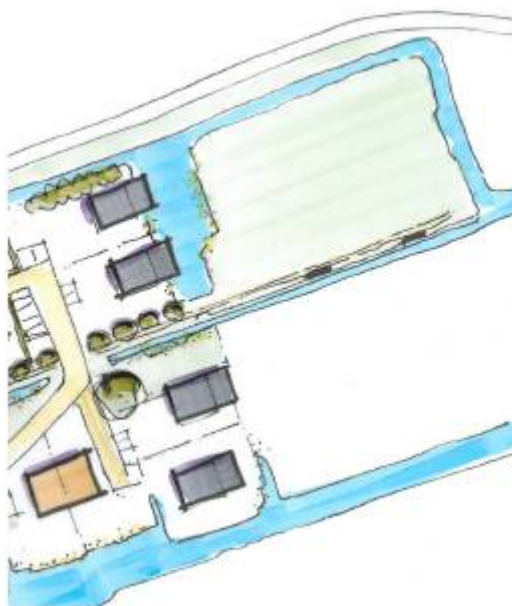
Het plangebied bevindt zich aan de zuidzijde van de Weidelaan (afb. 2). Momenteel staan er een kas en enkele schuren. Aan de oostzijde is een waterbassin aanwezig. Aan de westzijde ligt een verharde parkeerplaats.

1.5 Geplande bodemingrepen

Het plan voorziet in de sloop van de bestaande opstallen en de aanleg van ca. 22 woningen (afb. 3). Het terrein zal daartoe enigszins opgehoogd worden, maar de funderingen zullen naar verwachting 60 tot 70 cm onder het huidige maaiveld komen te liggen. Ook bestaat de mogelijkheid dat (een deel van) de woningen kelders zullen krijgen. Onder de nieuwbouw komen ter fundering heipalen. Een palenplan is op dit moment nog niet voorhanden. Daarnaast zullen er nutsvoorzieningen aangelegd worden. Aan de oostzijde van het gebied zijn geen bodemingrepen gepland (afb. 4). Hier zal alleen het bovengrondse waterbassin verwijderd worden, waarna het gebied als weide wordt ingericht. Meer naar het westen, waar de huizen komen, zullen naar verwachting enkele waterpartijen worden aangelegd cq. sloten worden verlengd en verbreed.

Afbeelding 3: De geplande nieuwbouw.

Afbeelding 4: Geplande inrichting van de oostzijde van het plangebied.

1.6 Beleidskader

Voor archeologie is de gemeente bevoegd gezag, via de ruimtelijke ordening: bij het al dan niet toestaan van nieuwe ontwikkelingen dient zij rekening te houden met mogelijk aanwezige archeologische waarden. Op dit moment is voor het plangebied het bestemmingsplan "Landelijk Gebied" uit 2011 geldig. Hierin is een dubbelbestemming Waarde Archeologie opgenomen. Deze verplicht initiatiefnemers om bij geplande nieuwbouw met een omvang groter dan 100 m², dieper dan 0,3 m -Mv of gefundeerd op heipalen middels archeologisch onderzoek aan te tonen of er archeologische waarden aanwezig zijn. Indien dit het geval is kan de gemeente eisen aan de vergunning verbinden om eventuele archeologische vindplaatsen door onderzoek of planaanpassing veilig te stellen. Naar verwachting zal de nieuwbouw de vrijstellingsgrenzen overschrijden (zie par. 1.5).

Sinds 2011 heeft de gemeente een archeologische waarden- en verwachtingenkaart laten opstellen. (Sueur e.a. 2012). Tot nieuwe beleidsregels en vrijstellingsgrenzen heeft dit echter (nog) niet geleid.

1.7 Vraagstelling

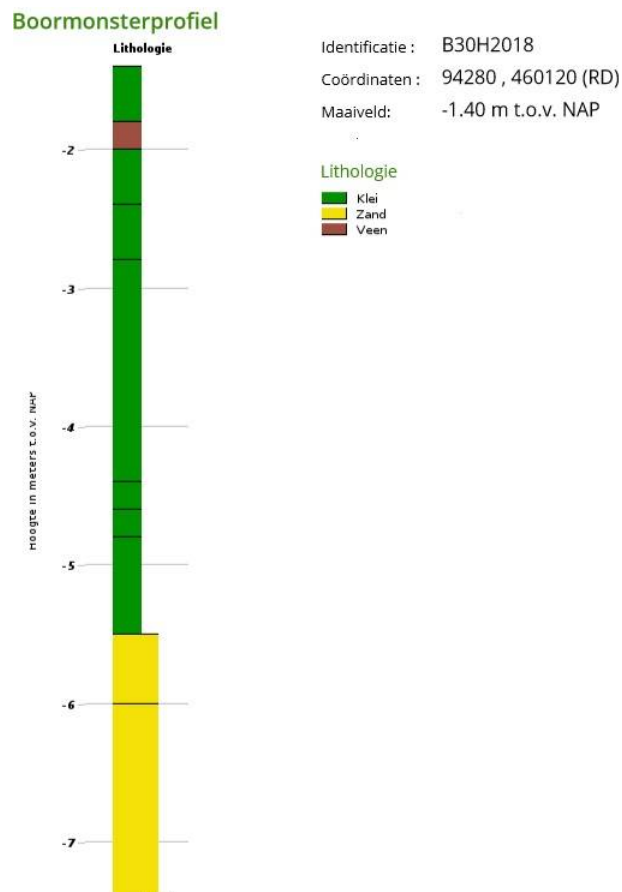
In het navolgende bronnenonderzoek zal ingegaan worden op de volgende vragen:

- Wat is de landschapsgeschiedenis van het plangebied en wat betekent dit voor de geo(morfo)logische en bodemkundige opbouw?
- Welke archeologische gegevens zijn reeds bekend over het plangebied en de directe omgeving?
- Hoe is het plangebied in het verleden gebruikt, wat is het gebruik nu en wat is de invloed daarvan op de te verwachten archeologische resten en de gaafheid daarvan?
- Wat is de invloed van de toekomstige inrichting op mogelijk aanwezige archeologische resten?
- Wat is de gespecificeerde archeologische verwachting (inclusief de verwachte conservering en gaafheid) voor het plangebied?
- Op welke wijze kan bij de verdere planvorming en -realisatie met eventueel aanwezige archeologische waarden worden omgegaan?

2 Resultaten

2.1 Landschaps- en bewoningsgeschiedenis

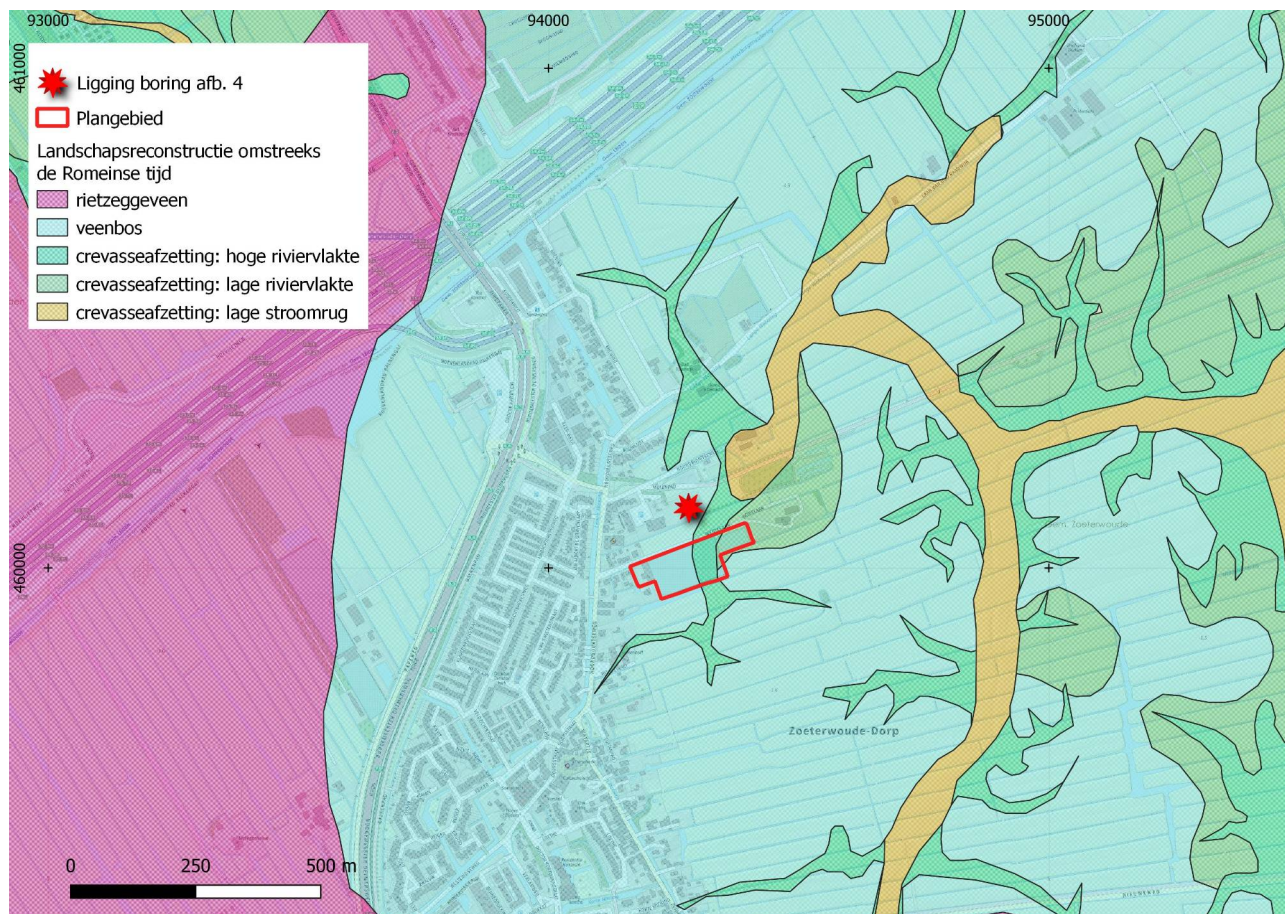
Het plangebied ligt in het Hollands-Utrechtse veengebied. Toen na de laatste ijstijd het klimaat weer warmer werd, zo'n 12.000 jaar geleden, steeg de zeespiegel en vormde zich achter de strandwallen van de Noordzeekust een lagune met stilstaand water, waarop de zee geen invloed meer had. Achter deze wallen ontstond een kustvlakte waar zand en klei neersloeg (Naaldwijk Formatie: Wormer Laagpakket). Bij het plangebied bestaat dit pakket tot ca. 5,50 m -NAP uit zand (afb. 5). Later zette de zee in een rustiger milieu klei af. Deze klei reikt tot 2 m -NAP (0,6m -Mv). Daarna groeide er veen (Nieuwkoop Formatie: Hollandveen Laagpakket), wat tot een ca. 20 cm dikke veenlaag heeft geleid. Oorspronkelijk zal deze veel dikker zijn geweest, maar door latere ontwatering en inklink is een groot deel geoxideerd.

Afbeelding 5: Bodemopbouw nabij het plangebied.
Voor de ligging zie afb. 5. Bron: Dinoloket.nl.

Het Hollands-Utrechtse veengebied werd doorsneden door de (Oude) Rijn, die bij Katwijk in de zee mondde. Vanaf de oeverwallen van deze rivier braken er crevasses of doorbraakgeulen het gebied in. Deze dateren ergens tussen 2.000 v. Chr. en de Romeinse tijd, toen de Oude Rijn een actieve rivier was (Cohen & Stouthamer 2012). Het plangebied ligt deels op een

crevasserug. Door combinatie van boorgegevens en gedetailleerde hoogtemetingen (AHN) is het mogelijk geworden om dergelijke crevasse-systemen en hun verfijnde vertakkingen nauwkeurig te karteren (afb. 5 en 11). De stroomrug van een crevasse lag oorspronkelijk iets hoger, en daarmee iets droger, in het landschap en was relatief aantrekkelijk voor bewoning. Dat is ook bodemkundig waarneembaar (afb. 7): in het plangebied zelf bestaat de ondergrond bodemkundig uit 'weideveengronden op bosveen (of eutroof broekveen)', dus in de kern uit veen, terwijl de bodem op de hoofdas van het crevassesysteem uit zavelige of kleiige 'kalkarme leek-/woudeerdgronden' bestaat. Deze laatste zijn beter ontwatert dan de veengronden.

Afbeelding 6: Landschapsreconstructie voor de Romeinse tijd. Bron: Van Dinter 2017.

Na de Romeinse tijd vernatte het gebied weer en is er weer veen gaan groeien. Tot in de middeleeuwen maakte het plangebied deel uit van een aaneengesloten veengebied. Bewoning werd pas mogelijk met de grootschalige ontginning van het Hollands-Utrechtse veengebied, vanaf de 11e eeuw. Dit is op een systematische manier gebeurd. De landsheer, in dit geval de graaf van Holland, als eigenaar van de woeste grond, gaf steeds welafgebakende stukken veengebied ter ontginning uit aan een of meerdere voormannen, "locatores". Dit waren een soort projectontwikkelaars. Zij organiseerden het proces, zoals het uitzetten van de kavels, het verkopen daarvan aan individuele pionier-landbouwers en het opzetten van een lokaal bestuursorgaan. Vaak waren deze initiatiefnemers mensen van adel. Een verdrag

Afbeelding 7: Het plangebied op de bodemkaart. Donkerblauw: 'Weideveengronden op bosveen (of eutroof broekveen)'; Lichtgroen: zavelige of kleiige 'Kalkarme leek-/woudeerdgronden'; Lichtblauw: 'Weideveengronden op zeggeveen'. Bron: Bodemkaart van Nederland 1: 50.000.

waarbij de landsheer een gebied ter ontginning uitgaf, werd "cope" genoemd; vandaar dat veel ontginningsgebieden een naam met -koop hebben.

De opzet van een nieuwe ontginning was overal grotendeels hetzelfde. Vanuit een basislijn, bijv. de oever van een rivier, werden haaks kavels uitgezet, die zich uitstreckte het veen in, met ontwateringssloten langs de percelen. De lengte van de percelen was afhankelijk van de contractvorm. Soms was de lengte onbepaald en kon men doorgaan totdat er een natuurlijke barrière of een ander ontginningsblok bereikt werd. Ook kwam het voor, zoals hier in Zoeterwoude, dat de verkaveling geerde, omdat men aan de zijanten van het ontginningsblok op al bestaande grenzen stootte.

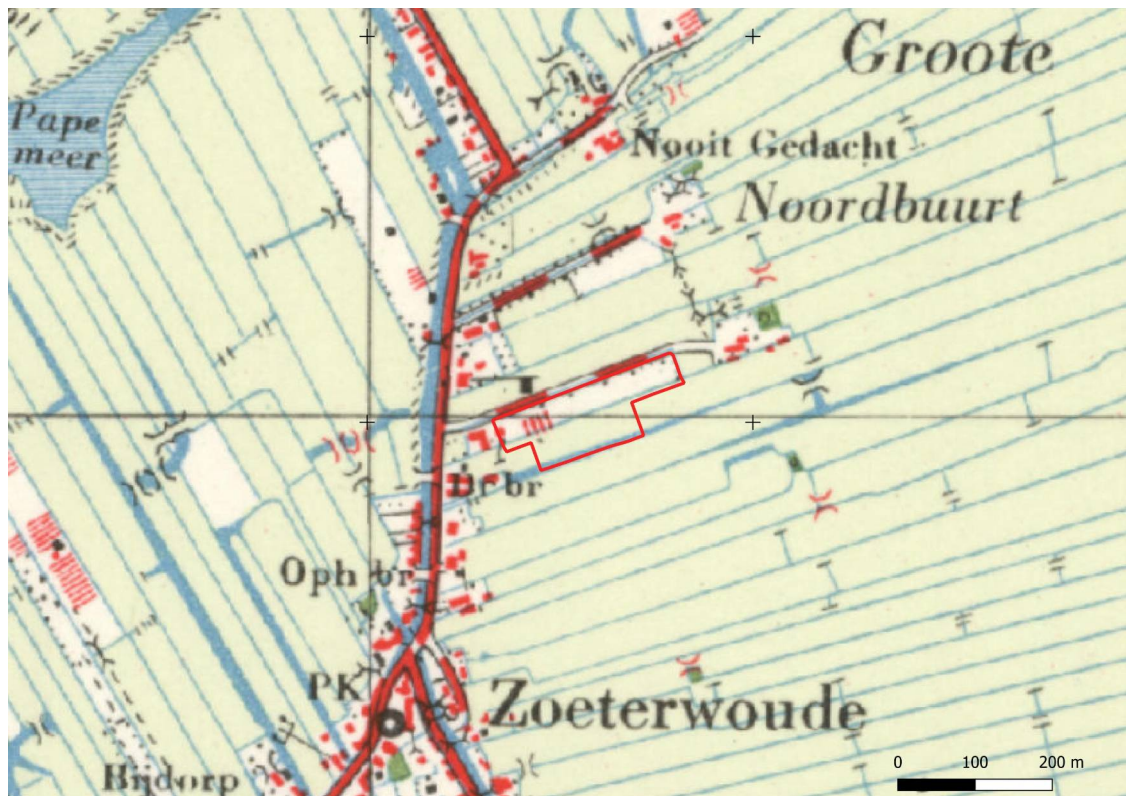
Afbeelding 8: Globale ligging van het plangebied op de kaart van het Rijnland door Floris Balthazar uit 1610. Bron: Erfgoed Leiden en Omstreken, sign. LB 82012 plano, pl. 18.

Zoals zowel uit de moderne topografische kaart (afb. 1), als uit de (gedigitaliseerde) kadasterkaart van 1832 (afb. 9) valt op te maken, trekt de verkaveling zich niets aan van de crevasse-afzettingen in de ondergrond. Dit komt doordat het veen ten tijde van de ontginning hoger lag. Door klink en ontwatering is het maaiveld daarna verlaagd en is het crevassesysteem aan het maaiveld komen te liggen. Vanaf toen, ca. de late middeleeuwen of de vroege nieuwe tijd (14e-16e eeuw), werden de hogere stroomruggen van de crevasse aantrekkelijk als vestigingsplaats. Deze gebiedsdelen waren immers beter afgewaterd en relatief hoog gelegen. Op de kaart van het Rijnland door Floris Balthazar uit 1610 is dan ook te zien dat er ten oosten van het plangebied "midden in de polder" een aantal boerderijen bevinden (afb. 8). Ook op de kadasterkaart van 1832 zijn deze te zien (afb. 9). Een aantal bestaan ook tegenwoordig nog, deels uitgebouwd tot landgoed. Op de hoogtekaart is te zien dat deze huisplaatsen in het verleden nog aanvullend zijn opgehoogd (afb. 12).

Afbeelding 9: Het plangebied op de gedigitaliseerde kadasterkaart van 1832. Lichtgroen: weiland; donkergroen: bos/hakhout; oranje: boomgaard; geel: tuin; rood: bebouwing; grijs: erf. Bron HISGIS.nl.

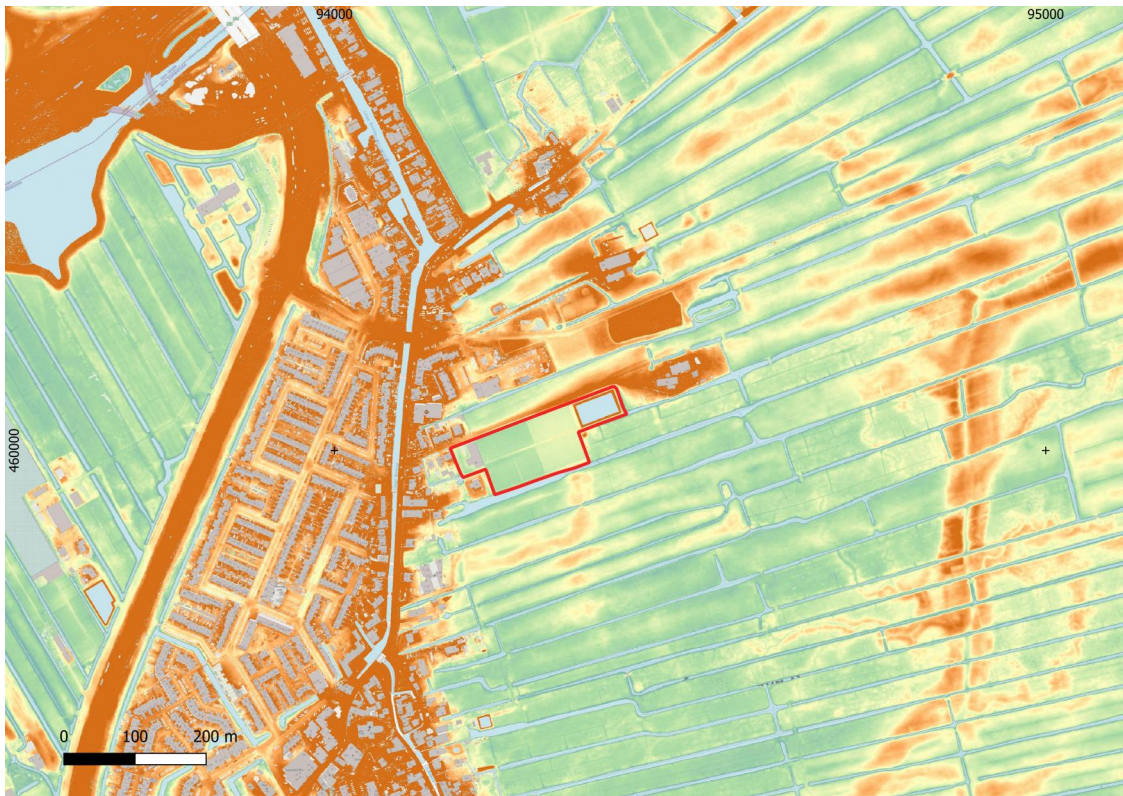
Vanaf de oudste kadastrale opname uit 1832 tot na de Tweede Wereldoorlog trad er in plangebied vrijwel geen verandering op in het grondgebruik (afb. 9 en 10). Pas omstreeks 1950 verschijnen de eerste kassen in het plangebied. Deze zullen zich uitbreiden (afb. 11), totdat in 2001 de huidige, grote kas gebouwd wordt (afb. 2)(BAG, 2021).

Afbeelding 10: Het plangebied op de topografische kaart van 1950. Bron: topotijdreis.nl.

Afbeelding 11: Het plangebied op de topografische kaart van 1975. Bron: topotijdreis.nl.

Afbeelding 12: Het plangebied op de gedetailleerde hoogtekaart. Direct ten (noord)oosten van het plangebied zijn de opgehoogde boerderijplaatsen op de crevasse te zien. Elders in de polder zijn verdere crevasseruggen te herkennen. De moderne woonwijken en wegen ten westen van het plangebied zijn bij aanleg opgehoogd. Born: AHN.nl.

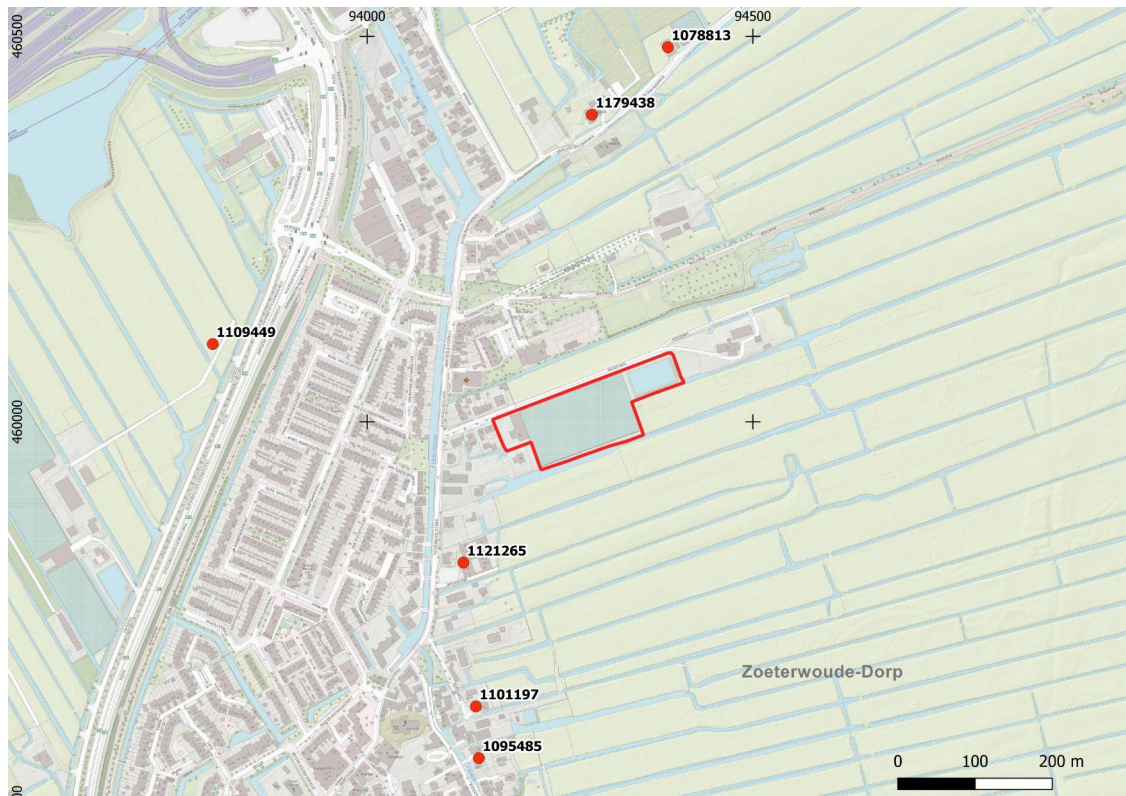
2.2 Archeologie

Bekende archeologische waarden

Uit de omgeving van het plangebied zijn in de nationale database ARCHIS een aantal archeologische vindplaatsen geregistreerd (afb. 13). In onderstaande tabel worden deze kort gekenmerkt:

Vondstnummer	aard vondst	type vindplaats	datering
1078813	aardewerk	wrs. nederzetting	romeins en laatmiddeleeuws
1179438	nederzettingsafval	hofstede Oud Raadwijk	18e/19e eeuw, mogelijk al 13e eeuw
1109449	aardewerk baksteen,	onbekend	laatmiddeleeuws
1121265	aardewerk en glas	onbekend	19e/20e eeuw
1101197	aardewerk, bouwkeramiek	onbekend	19e/20e eeuw
1095485	aardewerk, bouwkeramiek	onbekend	19e/20e eeuw

Van belang hierbij zijn vooral de eerste twee vondstlocaties. Zij tonen aan dat de crevasserugten (noord)oosten van het plangebied al in de Romeinse tijd bewoond werd en ook weer vanaf de late middeleeuwen.

Afbeelding 13: Bekende vondstlocaties om het plangebied. Bron: ARCHIS.

Gemeentelijke archeologische waarden- en verwachtingenkaart

Op de gemeentelijke kaart uit 2012 (afb. 14) is te zien dat een strook in het midden van het plangebied een hoge verwachting kent voor archeologische nederzettingen. Dit houdt verband met de crevasse-afzettingen in de ondergrond, die het, zoals we hierboven zagen, tot aantrekkelijke vestigingsplaats maakten in de Romeinse tijd en vanaf de late middeleeuwen. In het uiterste oosten is een strook aanwezig die een hoge waarde kent. Dit betreft de bekende boerderijplaatsen die hier vanaf de late middeleeuwen gelegen hebben. Omdat deze erven al bekend zijn, gaat het niet meer om verwachtingswaarde, maar om een werkelijk gekende waarde. De rest van het plangebied heeft een gematigde verwachting. Hier is geen specifiek type vindplaats of archeologische periode aan te koppelen, anders dan Romeins of jonger. Aan deze waarden- en verwachtingenkaart zijn door de gemeente nog geen beleidsregels verbonden.

2.3 Bodemverstoringen

In het gebied heeft klink of oxidatie van het veen plaatsgevonden, blijkend onder meer uit de verkaveling die geen rekening houdt met de later aan het maaiveld gekomen crevasse-afzettingen. De aanleg van de kassen vanaf ca. 1950 kan tot bodemverstoring geleid hebben door de aanleg van (poer)funderingen. In hoeverre de oorspronkelijke bodemopbouw daadwerkelijk verstoord is, is echter onbekend. Het huidige waterbassin is, blijkens informatie van opdrachtgever, bovengronds aangelegd.

Afbeelding 14: Het plangebied op de gemeentelijke waarden- en verwachtingenkaart. Bron: Erfgoed Leiden en Omstreken.

3 Gespecificeerde archeologische verwachting

Op de top van de zandlaag op ca. 5,5 m NAP (ca. 4,10 m -Mv) zouden mogelijk resten van kampementen van jagers-verzamelaars kunnen liggen uit het mesolithicum of vroege neolithicum. Dit is afhankelijk van het reliëf van deze zandlaag: kampementen zullen alleen op de relatief hoge zandkopjes en -ruggen liggen.

In een strook iets ten oosten van het midden van het plangebied geldt een hoge verwachting voor de aanwezigheid van nederzittingsresten uit de Romeinse tijd en de late middeleeuwen-vroege nieuwe tijd (zie afb. 14). Voor beide perioden gaat het om geïsoleerde boerderijerven, waar steeds maar één huisplaats tegelijk in gebruik was. Eventuele resten zullen direct onder de bouwvoor liggen, op de top van de crevasse-afzettingen. Ditzelfde geldt voor een strook tegen de oostelijke grens, waar perifere resten van boerderijplaatsen uit de late middeleeuwen

of vroege nieuwe tijd kunnen voorkomen. In de westelijke helft van het plangebied zijn geen archeologische resten te verwachten. Het ligt te ver van de ontginningsas om huisplaatsen te verwachten en de historische bekende boerderijen liggen er buiten (afb. 9 en 14). Voor het gehele plangebied, maar zeker ter plaatse van het waterbassin in het oosten geldt dat de bodem, en daarmee eventuele archeologische resten, verstoord kunnen zijn door de aanleg van de huidige gebouwen en de vroegere kassen, alsmede door de verdere terreininrichting (parkeerterrein).

4 Conclusie en advies

4.1 Conclusie

Op een diepte van ca. 4,10 m -Mv kunnen mogelijk kampementen uit het mesolithicum of vroege neolithicum liggen.

In een strook direct oostelijk van het midden van het plangebied zijn archeologische resten te verwachten uit de Romeinse tijd of uit de periode late middeleeuwen-nieuwe tijd. Tegen de oostelijke grens kunnen (perifere) resten van boerderijplaatsen uit de late middeleeuwen-nieuwe tijd liggen. Mogelijk zijn eventuele vindplaatsen verstoord door de gebouwen en terreininrichting in de moderne tijd, maar hierover ontbreekt nog kennis. In de overige plandelen zijn geen nederzettingssporen te verwachten.

4.2 Advies

Geadviseerd wordt om geen nader onderzoek te doen naar eventuele vindplaatsen op de top van de zandlaag op ca. 5,5 m -NAP (4,10 m -Mv). Deze ligt zo diep, dat alleen heipalen de laag zullen beroeren. Alleen wanneer er kelders tot binnen 0,5 m afstand van de zandtop gepland gaan worden, is nader onderzoek nodig.

Aan de oostelijke plangrens, waar mogelijk (perifere) resten van boerderij-erven uit de late middeleeuwen of de nieuwe tijd aanwezig zijn, zijn geen bodemingrepen gepland. Daarom wordt hier geen vervolgonderzoek geadviseerd.

Om te toetsen of de bodem in het midden van het plangebied, waar op de crevasse-afzettingen archeologische resten aanwezig kunnen zijn, niet verstoord is, wordt geadviseerd hier een verkennend booronderzoek uit te voeren.

5 Geraadpleegde bronnen

- ARCHIS, 2021. Archeologisch informatiesysteem *ARCHIS*, beheerd door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. Geraadpleegd 23 juni 2021. <http://archis.cultureelerfgoed.nl>.
- BAG, 2021. *Basisregistratie Adressen en Gebouwen*, beheerd door het Kadaster. Geraadpleegd 23 juni 2021. <https://bagviewer.kadaster.nl>
- Centraal College van Deskundigen Archeologie, 2018. *Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA): Versie 4.1*. Gouda: SIKB.
- Cohen, K.M., en E. Stouthamer, 2012. *Digitaal Basisbestand Paleogeografie van de Rijn-Maas Delta*. Utrecht: Universiteit Utrecht.
- Dinter, M. van 2017. Living along the Limes. Landscape and settlement in the Lower Rhine Delta during Roman and Early Medieval times. Proefschrift, Utrecht.
- Sueur, C. e.a., 2021. Archeologische waarden- en verwachtingenkaart gemeente Rijnwoude en gemeente Zoeterwoude. Buro de Brug Rapporten B11-124, Amsterdam.